

LEPING

Euroopa Ühenduse ning Bosnia ja Hertsegoviina vaheline viisade väljastamise lihtsustamise

EUROOPA ÜHENDUS,

edaspidi „ühendus”,

ning

BOSNIA JA HERTSEGOVIINA,

edaspidi „lepinguosalisel”,

SOOVIDES esimese konkreetse meetmena viisavaba reisimise suunas soodustada Bosnia ja Hertsegoviina kodanikele viisade väljastamise lihtsustamise teel inimestevahelist suhtlemist kui majandus-, humanitaar-, kultuuri-, teadus- ja muude suhete tähtsat eeltingimust,

PIDADES SILMAS, et alates 21. juulist 2005 on kõik ELi kodanikud vabastatud viisanõudest, kui nad reisivad Bosnia ja Hertsegoviinasse kuni 90 päevaks või kui nad läbivad Bosnia ja Hertsegoviina territooriumi transiitreisijana,

TÕDEDES, et kui Bosnia ja Hertsegoviina taastab viisanõude ELi kodanikele, kehtivad automaatselt ja vastastikuse põhimõtte kohaselt ELi kodanikele samad soodustused, mis antakse käesoleva lepinguga Bosnia ja Hertsegoviina kodanikele,

TÕDEDES, et lihtsustatud viisarežiim ei tohiks kaasa tuua ebaseaduslikku rännet, ning pöörates erilist tähelepanu julgeolekule ja tagasivõtmisele,

VÕTTES ARVESSE Ühendkuningriigi ja Iirimaa seisukohta käsitlevat protokollit ning Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Ühenduse asutamislepingule lisatud Schengeni *acquis'* Euroopa Liitu integreerimist käsitlevat protokollit ning kinnitades, et käesolevat lepingut ei kohaldata Ühendkuningriigi ega Iirimaa suhtes,

VÕTTES ARVESSE Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Ühenduse asutamislepingule lisatud Taani seisukohta käsitlevat protokollit ning kinnitades, et käesolevat lepingut ei kohaldata Taani Kuningriigi suhtes,

ON KOKKU LEPPINUD JÄRGMISES:

*Artikkel 1***Eesmärk ja reguleerimisala**

1. Käesoleva lepingu eesmärk on lihtsustada viisade väljastamist Bosnia ja Hertsegoviina kodanikele, kelle kavatsetav viibimise aeg ei ole pikem kui 90 päeva 180 päeva jooksul.

2. Kui Bosnia ja Hertsegoviina taastab viisanõude ELi kodanikele või ELi kodanike teatavatele kategooriatele, kehtivad automaatselt ja vastastikuse põhimõtte kohaselt asjaomastele ELi kodanikele samad soodustused, mis antakse käesoleva lepinguga Bosnia ja Hertsegoviina kodanikele.

*Artikkel 2***Üldsäte**

1. Käesolevas lepingus sätestatud viisade väljastamise lihtsustatud korda kohaldatakse nende Bosnia ja Hertsegoviina kodanike suhtes, kes ei ole ühenduse või liikmesriikide õigusnormide, käesoleva lepingu või teiste rahvusvaheliste lepingute alusel viisanõudest vabastatud.

2. Bosnia ja Hertsegoviina, liikmesriikide või ühenduse õigusakte kohaldatakse selliste käesolevas lepingus käsitlemata küsimuste suhtes nagu viisa andmisest keeldumine, reisidokumentide tunnustamine, toimetulekuks piisavate vahendite olemasolu tõendamine ning sissesõidukeeld ja väljasaatmismetmed.

Artikkel 3

Mõisted

Käesolevas lepingus on kasutatud järgmisi mõisteid:

- a) „liikmesriik” — Euroopa Liidu liikmesriik, välja arvatud Taani Kuningriik, Iiri Vabariik ning Ühendkuningriik;
- b) „Euroopa Liidu kodanik” — punktis a määratletud liikmesriigi kodanik;
- c) „Bosnia ja Hertsegoviina kodanik” — isik, kellel on Bosnia ja Hertsegoviina kodakondsus;
- d) „viisa” — liikmesriigi väljastatud luba või liikmesriigi otsus, mida nõutakse selleks, et:
  - siseneda kõnealusesse liikmesriiki või mitmesse liikmesriiki kavatsusega viibida seal kokku mitte rohkem kui 90 päeva;
  - siseneda kõnealusesse liikmesriiki või mitmesse liikmesriiki transiitreisi eesmärgil;
- e) „seaduslikult elav isik” — Bosnia ja Hertsegoviina kodanik, kellel on ühenduse või konkreetse riigi õigusaktide kohaselt luba või õigus viibida liikmesriigi territooriumil kauem kui 90 päeva.

Artikkel 4

Reisi eesmärgi tõendavad dokumendid

1. Järgmistesse kategooriatesse kuuluvate Bosnia ja Hertsegoviina kodanike puhul piisab, kui nad esitavad teise lepinguosalise territooriumile reisimise eesmärgi tõendamiseks järgmised dokumendid:

- a) ametlike delegatsioonide liikmed, kes osalevad Bosnia ja Hertsegoviinale esitatud ametliku kutse alusel kohtumistel, nõupidamistel, läbirääkimistel, vahetusprogrammides või üritustel, mida korraldavad valitsustevahelised organisatsioonid mõne liikmesriigi territooriumil:
  - Bosnia ja Hertsegoviina ametiasutuse kiri, millega kinnitatakse, et taotleja reisib tema delegatsiooni koosseisus asjaomastesse liikmesriikidesse, et osaleda eespool nimetatud üritustel, ning millele on lisatud ametliku kutse koopia;
- b) ettevõtjad ja ettevõtlusorganisatsioonide esindajad:
  - vastuvõtva juriidilise isiku, äriühingu, organisatsiooni, juriidilise isiku või äriühingu filiaali, liikmesriigi riigi- või kohaliku omavalitsuse asutuse või mõne liikmesriigi

territooriumil peetava kaubandus- ja tööstusnäituse, konverentsi või sümposiumi korralduskomitee kirjalik kutse, mille on kinnitanud Bosnia ja Hertsegoviina Väliskaubanduskoda;

- c) kodanikuühiskonna organisatsioonide esindajad, kelle reisi eesmärk on koolitus, seminarid ja konverentsid, kaasa arvatud vahetusprogrammide raames:
  - vastuvõtva organisatsiooni kirjalik kutse, kinnitus, et isik esindab kodanikuühiskonna organisatsiooni, ja riigi õigusaktide kohaselt vastavast registrist väljastatud riigi ametiasutuse tõend asjaomase organisatsiooni asutamise kohta;
- d) autojuhid, kes osutavad Bosnia ja Hertsegoviinas registreeritud sõidukitega rahvusvahelisi kauba- ja reisijate veoteenusid liikmesriikidesse:
  - Bosnia ja Hertsegoviina Väliskaubanduskoja kirjalik taotlus, milles esitatakse reisi eesmärk, kestus ja sagedus;
- e) liikmesriikide territooriumile suunduvate rahvusvaheliste rongide vagunite, külmutusvagunite ja vedurite personal:
  - Bosnia ja Hertsegoviina pädeva raudtee-ettevõtja kirjalik taotlus, milles esitatakse reisi eesmärk, kestus ja sagedus;
- f) ajakirjanikud:
  - kutseorganisatsiooni väljastatud tõend või muu dokument, millega tõendatakse, et asjaomane isik on kutseline ajakirjanik, ning tema tööandja väljastatud dokument, millega tõendatakse, et reisi eesmärk on ajakirjandusliku tööülesande täitmine;
- g) isikud, kes osalevad teadus-, kultuuri- või kunstüritustel, sealhulgas ülikoolide ja muudes vahetusprogrammides:
  - korraldava organisatsiooni kirjalik kutse nendel üritustel osalemiseks;
- h) õpilased, üliõpilased, kraadiõppurid ja neid saatvad õpetajad, kelle reisi eesmärk on õppimine või koolitus, kaasa arvatud vahetusprogrammide ning teiste kooliga seotud ürituste raames:
  - vastuvõtva ülikooli, akadeemia, instituudi, kolledži või kooli väljastatud tõend koolitusasutusse vastuvõtmise kohta või nende asutuste kirjalik kutse või (üli)õpilaspilet või tõend koolituse kohta, milles osaletakse;

- i) rahvusvahelistest spordiüritustest osavõtjad ja neid saatvad ametiülesandeid täitvad isikud:
- kirjalik kutse vastuvõtvalt organisatsioonilt: liikmesriigi pädev ametiasutus, üleriigiline alaliit või olümpia-komitee;
- j) sõpruslinnade ametlikest vahetusprogrammidest osavõtjad:
- nende linnade linnavalitsuse juhi kirjalik kutse;
- k) lähisugulased nagu abikaasa, lapsed (sealhulgas lapsendatud lapsed), vanemad (sealhulgas hooldajad), vanavanemad ja lapselapsed, kes külastavad mõne liikmesriigi territooriumil seaduslikult elavaid Bosnia ja Hertsegoviina kodanikke:
- vastuvõtva isiku kirjalik kutse;
- l) isikud, kes külastavad riiki meditsiinilistel põhjustel, ja isikud, kes peavad neid saatma:
- meditsiinasutuse ametlik dokument, millega tõendatakse nii arstiabi vajadust vastavas meditsiinasutuses kui ka saatva isiku vajadust, ning tõend, et piisavad rahalised vahendid ravi eest tasumiseks on olemas;
- m) isikud, kes osalevad matusetseremoonial:
- surma fakti tõendav ametlik dokument ning taotleja ja maetava omavahelist perekondlikku või muud seost tõendav kinnitus;
- n) Bosnia ja Hertsegoviina traditsiooniliste usukogukondade esindajad, kes külastavad liikmesriikide territooriumil elavat bosnia ja hertsegoviina kogukonda:
- Bosnia ja Hertsegoviinas asuva usukogukonna juhi kirjalik taotlus, milles esitatakse reisi eesmärk, kestus ja sagedus;
- o) kutsealade liikmed, kes osalevad rahvusvahelisel näitusel, konverentsil, sümposiumil, seminaril või muul samalaadsel üritusel, mida peetakse mõne liikmesriigi territooriumil:
- vastuvõtva organisatsiooni kirjalik kutse, millega tõendatakse, et asjaomane isik osaleb kõnealusel üritusel;
- p) isikud, kes külastavad sõjaväelaste ja tsiviilisikute matmispaiku:
- haua olemasolu ja säilimist ning taotleja ja maetu omavahelist perekondlikku või muud seost tõendav ametlik dokument;
- q) turistid:
- kohaliku konsulaarkoostöö raames liikmesriikide poolt akrediteeritud reisibüroo või reisikorraldaja tõend või maksekvüitung, millega kinnitatakse organiseeritud reisi osavõttu.
2. Käesoleva artikli lõikes 1 nimetatud kirjalikus taotluses või kutses esitatakse järgmised andmed:
- a) kutsutav isik — ees- ja perekonnanimi, sünnikuupäev, sugu, kodakondsus, isikut tõendava dokumendi number, reisi aeg ja eesmärk, riiki sisenemiste arv ning vajadusel kutsutava isikuga koos reisiva abikaasa nimi ja laste nimed;
- b) kutsuv isik — ees- ja perekonnanimi ning aadress, või
- c) kutsuv juriidiline isik, äriühing või organisatsioon — täielik nimi ja aadress ning
- kui kutse on väljastanud organisatsioon, siis sellele alla kirjutanud isiku nimi ja ametikoht;
  - kui kutsuja on liikmesriigis asutatud juriidiline isik, äriühing või juriidilise isiku või äriühingu filiaal, siis asjaomase liikmesriigi õigusaktidega ettenähtud registri-number.
3. Käesoleva artikli lõikes 1 loetletud kategooriatesse kuuluva tele isikutele väljastatakse kõikide kategooriate viisid lihtsustatud korras, ilma et selleks oleks vaja esitada muud liikmesriikide õigusaktidega ettenähtud põhjendust, kutset või kinnitust reisi eesmärgi kohta.

Artikkel 5

Mitmekordsete viisade väljastamine

1. Liikmesriikide diplomaatilised ja konsulaaresindused väljastavad kuni viieaastase kehtivusajaga mitmekordseid viisasid järgmistesse kategooriatesse kuuluvatele isikutele:

a) ametiülesandeid täitvad Bosnia ja Hertsegoviina kohtu liikmed ja prokuratuuris töötavad isikud, kui nad ei ole käesoleva lepinguga viisanõudest vabastatud. Viisa kehtivusaeg on piiratud nende ametiajaga juhul, kui see on lühem kui viis aastat;

b) ametlike delegatsioonide alalised liikmed, kes osalevad korrapäraselt Bosnia ja Hertsegoviinale esitatud ametliku kutse alusel kohtumistel, nõupidamistel, läbirääkimistel ja vahetusprogrammides või üritustel, mida korraldavad valitsustevahelised organisatsioonid mõne liikmesriigi territooriumil;

c) lähisugulased — abikaasa, lapsed (sealhulgas lapsendatud lapsed), vanemad (sealhulgas hooldajad), kes külastavad liikmesriigi territooriumil seaduslikult elavaid Bosnia ja Hertsegoviina kodanikke. Viisa kehtivusaeg on piiratud neile antud elamisloa kehtivusajaga.

2. Liikmesriikide diplomaatilised ja konsulaaresindused väljastavad kuni üheaastase kehtivusajaga mitmekordseid viisaid järgmistesse kategooriatesse kuuluvatele isikutele, tingimusel et neile on eelneva aasta jooksul väljastatud vähemalt üks viisa, et nad on seda kasutanud vastavalt külastatava riigi riiki sisenemist ja riigis viibimist reguleerivatele õigusaktidele ning et on olemas alus mitmekordse viisa taotlemiseks:

a) ametlike delegatsioonide liikmed, kes osalevad korrapäraselt Bosnia ja Hertsegoviinale esitatud ametliku kutse alusel kohtumistel, nõupidamistel, läbirääkimistel ja vahetusprogrammides või üritustel, mida korraldavad valitsustevahelised organisatsioonid mõne liikmesriigi territooriumil;

b) ettevõtjad ja ettevõtlusorganisatsioonide esindajad, kes reisivad korrapäraselt liikmesriikidesse;

c) autojuhid, kes osutavad Bosnia ja Hertsegoviinas registreeritud sõidukitega rahvusvahelisi kauba- ja reisijate veoteenusid liikmesriikidesse;

d) liikmesriikide territooriumile suunduvate rahvusvaheliste rongide vagunite, külmutusvagunite ja vedurite personal;

e) ajakirjanikud;

f) teadus-, kultuuri- või kunstiüritustel, sealhulgas ülikoolide ja muudes vahetusprogrammides osalevad isikud, kes reisivad korrapäraselt liikmesriikidesse;

g) õpilased ja kraadiõppurid, kes õppimise või koolituse eesmärgil, kaasa arvatud vahetusprogrammide raames, korrapäraselt reisivad;

h) rahvusvahelistest spordiüritustest osavõtjad ja neid saatvad ametiülesandeid täitvad isikud;

i) sõpruslinnade ametlikest vahetusprogrammidest osavõtjad;

j) isikud, kes peavad meditsiinilistel põhjustel külastama riiki korrapäraselt, ja isikud, kes peavad neid saatma;

k) mõne liikmesriigi territooriumil elavat bosnia ja hertsegoviina kogukonda külastavad Bosnia ja Hertsegoviina traditsiooniliste usukogukondade esindajad, kes reisivad korrapäraselt liikmesriikidesse;

l) kodanikuühiskonna organisatsioonide esindajad, kes reisivad korrapäraselt liikmesriikidesse, et osaleda koolitusel, seminaridel või konverentsidel, kaasa arvatud vahetusprogrammide raames;

m) rahvusvahelisel näitusel, konverentsil, sümposiumil, seminaril või muul samalaadsel üritusel osalevad kutsealade liikmed, kes reisivad korrapäraselt liikmesriikidesse.

3. Liikmesriikide diplomaatilised ja konsulaaresindused väljastavad vähemalt kaheaastase ja maksimaalselt viieaastase kehtivusajaga mitmekordseid viisaid käesoleva artikli lõikes 2 nimetatud isikutele, tingimusel et nad on eelneva kahe aasta jooksul kasutanud üheaastase kehtivusajaga mitmekordset viisat vastavalt külastatava riigi riiki sisenemist ja riigis viibimist reguleerivatele õigusaktidele ning et mitmekordse viisa taotlemise alus on endiselt kehtiv.

4. Käesoleva artikli lõigetes 1 kuni 3 nimetatud isikud võivad viibida liikmesriikide territooriumil 180 päeva jooksul kokku maksimaalselt 90 päeva.

Artikkel 6

Viisataotluse menetlemise tasu

1. Bosnia ja Hertsegoviina kodaniku viisataotluse menetlemise eest võetav tasu on 35 eurot.

Nimetatud summa võib läbi vaadata artikli 14 lõikes 4 sätestatud korra kohaselt.

Kui Bosnia ja Hertsegoviina taastab viisanõude ELi kodanikele, ei võta ta suuremat viisatasu kui 35 eurot või summa, mis lepatakse kokku tasu suuruse läbivaatamise käigus vastavalt artikli 14 lõikes 4 sätestatud korrale.

2. Viisataotluse menetlemise tasu maksmisest on vabastatud järgmistesse kategooriatesse kuuluvad isikud:

a) lähisugulased — liikmesriigi territooriumil seaduslikult elava Bosnia ja Hertsegoviina kodaniku abikaasa, lapsed (sealhulgas lapsendatud lapsed), vanemad (sealhulgas hooldajad), vanavanemad ja lapselapsed;

b) ametlike delegatsioonide liikmed, kes osalevad Bosnia ja Hertsegoviinale esitatud ametliku kutse alusel kohtumistel, nõupidamistel, läbirääkimistel ja vahetusprogrammides või üritustel, mida korraldavad valitsustevahelised organisatsioonid mõne liikmesriigi territooriumil;

c) Bosnia ja Hertsegoviina kohtu liikmed ja prokuratuuris töötavad isikud, kui nad ei ole käesoleva lepinguga viisanõudest vabastatud;

d) õpilased, üliõpilased, kraadiõppurid ja neid saatvad õpetajad, kelle reisi eesmärk on õppimine või koolitus;

e) alla 6aastased lapsed;

- f) puudega isikud ja vajadusel neid saatvad isikud;
- g) isikud, kes on esitanud dokumendid, mis tõendavad kas vajadust reisida humanitaarsetel põhjustel, kaasa arvatud selleks, et saada kiiresti arstiabi, ning sellist isikut saatev isik, või osaleda lähisugulase matusel või külastada raskelt haiget lähisugulast;
- h) rahvusvahelistest spordiüritustest osavõtjad ja neid saatvad ametiülesandeid täitvad isikud;
- i) teadus-, kultuuri- või kunstiüritustel, sealhulgas ülikoolide ja muudes vahetusprogrammides osalevad isikud;
- j) sõpruslinnade ametlikest vahetusprogrammidest osavõtjad;
- k) ajakirjanikud;
- l) Bosnia ja Hertsegoviina traditsiooniliste usukogukondade esindajad, kes külastavad liikmesriikide territooriumil elavat bosnia ja hertsegoviina kogukonda;
- m) kodanikuühiskonna organisatsioonide esindajad, kes osalevad kohtumisel, seminaril, vahetusprogrammis või koolitusel;
- n) autojuhid, kes osutavad Bosnia ja Hertsegoviinas registreeritud sõidukitega rahvusvahelisi kauba- ja reisijate veoteenuseid liikmesriikidesse;
- o) liikmesriikide territooriumile suunduvate rahvusvaheliste rongide vagunite, külmutusvagunite ja vedurite personal;
- p) pensionärid;
- q) kutsealade liikmed, kes osalevad rahvusvahelisel näitusel, konverentsil, sümposiumil, seminaril või muul samalaadisel üritusel, mida peetakse mõne liikmesriigi territooriumil.

Artikkel 7

Viisataotluse menetlemise kestus

1. Liikmesriikide diplomaatilised ja konsulaaresindused otsustavad viisa väljastamise 10 kalendripäeva jooksul alates taotluse ja viisa väljastamiseks nõutavate dokumentide kättesaamise kuupäevast.
2. Viisataotluse kohta otsuse vastuvõtmise tähtaega võib üksikjuhtudel pikendada kuni 30 kalendripäevani, eelkõige juhul, kui viisataotlust on vaja täiendavalt kontrollida.
3. Kiireloomuliste juhtude puhul võib viisataotluse kohta otsuse vastuvõtmise tähtaega lühendada 3 tööpäevani või veelgi lühema ajani.

Artikkel 8

Riigist lahkumine dokumentide kaotamise või nende varastamise korral

Euroopa Liidu ning Bosnia ja Hertsegoviina kodanikud, kes on oma isikut tõendavad dokumendid kaotanud või kellelt need on varastatud Bosnia ja Hertsegoviinas või liikmesriigis viibides, võivad asjaomase riigi territooriumilt lahkuda ilma viisa või muu loa- ta liikmesriikide või Bosnia ja Hertsegoviina diplomaatiliste või konsulaaresinduste väljastatud kehtivate isikuttõendavate dokumentide alusel, mis võimaldavad neil piiri ületada.

Artikkel 9

Viisa kehtivuse pikendamine erakorralistel asjaoludel

Kui Bosnia ja Hertsegoviina kodanikel ei ole võimalik vääramatu jõu tõttu liikmesriigi territooriumilt lahkuda viisale märgitud ajaks, pikendatakse nende viisa tähtaega tasuta vastavalt vastuvõtva riigi õigusaktidele ajaks, mida on vaja nende tagasipöördumiseks elukohariiki.

Artikkel 10

Diplomaatilised passid

1. Bosnia ja Hertsegoviina kodanikud, kellel on kehtiv diplomaatiline pass, võivad liikmesriiki siseneda, sealt lahkuda või liikmesriikidest läbi sõita ilma viisata.
2. Käesoleva artikli lõikes 1 nimetatud isikud võivad viibida liikmesriigi territooriumil 180 päeva jooksul maksimaalselt 90 päeva.

Artikkel 11

Viisa territoriaalne kehtivus

Bosnia ja Hertsegoviina kodanikel on õigus reisida liikmesriikide territooriumil Euroopa Liidu kodanikega samadel tingimustel, kui liikmesriikide riikliku julgeoleku alastest ega ELi piiratud territoriaalse kehtivusega viisasad käsitlevatest eeskirjadest ei tulene teisiti.

Artikkel 12

Lepingu haldamise ühiskomitee

1. Lepinguosalised moodustavad ekspertide ühiskomitee (edaspidi „komitee“), mis koosneb Euroopa Ühenduse ning Bosnia ja Hertsegoviina esindajatest. Ühendust esindab Euroopa Ühenduste Komisjon, keda abistavad liikmesriikide eksperdid.
2. Komiteel on eelkõige järgmised ülesanded:
  - a) teostada järelevalvet käesoleva lepingu rakendamise üle;

- b) esitada ettepanekuid käesoleva lepingu muutmiseks või täiendamiseks;
  - c) lahendada käesoleva lepingu tõlgendamise või kohaldamise üle tekkivaid vaidluseid.
3. Komitee koguneb vastavalt vajadusele ühe lepinguosalise taotlusel, kuid vähemalt üks kord aastas.
  4. Komitee kehtestab oma töökorra.

Artikkel 13

Käesoleva lepingu seos liikmesriikide ning Bosnia ja Hertsegoviina vaheliste kahepoolsete lepingutega

1. Käesolev leping on jõustumisest alates ülimuslik üksikute liikmesriikide ning Bosnia ja Hertsegoviina vahel sõlmitud kahe- või mitmepoolsete lepingute või kokkulepete suhtes juhul, kui need hõlmavad käesolevas lepingus käsitletud küsimusi.
2. Üksikute liikmesriikide ning Bosnia ja Hertsegoviina vahel enne 1. jaanuari 2007 sõlmitud kahepoolseid lepinguid ja kokkuleppeid, millega vabastatakse teenistuspasside omanikud viisanõudest, kohaldatakse pärast käesoleva lepingu jõustumist veel viie aasta jooksul, ilma et see piiraks asjaomaste liikmesriikide või Bosnia ja Hertsegoviina õigust denonsseerida sellised kahepoolsed lepingud või peatada nende täitmine kõnealuse viieaastase ajavahemiku jooksul.

Käesolev leping on koostatud Brüsselis kaheksateistkümnendal septembril kahe tuhande seitsmendal aastal kahe eksemplaris igas lepinguosaliste ametlikus keeles ja kõik need tekstid on võrdselt autentsed.

Artikkel 14

Lõppsätted

1. Lepinguosalised ratifitseerivad või kiidavad käesoleva lepingu heaks vastavalt oma riigis kehtivale menetlusele ning leping jõustub teise kuu esimesel päeval pärast kuupäeva, mil lepinguosalised on teineteisele teatanud, et eespool osutatud menetlused on lõpule viidud.
2. Erandina käesoleva artikli lõikest 1 jõustub käesolev leping alles Euroopa Ühenduse ning Bosnia ja Hertsegoviina vahelise isikute tagasivõtmise lepingu jõustumise kuupäeval, kui see kuupäev on hilisem käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud kuupäevast.
3. Käesolev leping sõlmitakse määramata ajaks, välja arvatud juhul, kui see lõpetatakse käesoleva artikli lõike 6 kohaselt.
4. Käesolevat lepingut võib muuta lepinguosaliste kirjalikul kokkuleppel. Muudatused jõustuvad siis, kui lepinguosalised on teineteisele teatanud, et vajalikud sisemenetlused on lõpule viidud.
5. Kumbki lepinguosaline võib käesoleva lepingu täitmise peatada täielikult või osaliselt avaliku korra, riigi julgeoleku või rahva tervise kaitse huvides. Peatamise otsusest teatatakse teisele lepinguosalisele hiljemalt 48 tundi enne selle jõustumist. Käesoleva lepingu kohaldamise peatanud lepinguosaline teatab viivitamata teisele lepinguosalisele sellest, kui käesoleva lepingu peatamise aluseks olnud põhjus on ära langenud.
6. Kumbki lepinguosaline võib käesoleva lepingu lõpetada, teatades sellest kirjalikult teisele lepinguosalisele. Käesolev leping kaotab kehtivuse 90 päeva pärast teatamise kuupäeva.

За Европейската общност
 Por la Comunidad Europea
 Za Evropské společenství
 For Det Europæiske Fællesskab
 Für die Europäische Gemeinschaft
 Euroopa Ühenduse nimel
 Για την Ευρωπαϊκή Κοινότητα
 For the European Community
 Pour la Communauté européenne
 Per la Comunità europea
 Eiropas Kopienas vārdā
 Europos bendrijos vardu
 Az Európai Közösség részéről
 Ghall-Komunitá Ewropea
 Voor de Europese Gemeenschap
 W imieniu Wspólnoty Europejskiej
 Pela Comunidade Europeia
 Pentru Comunitatea Europeană
 Za Európske spoločenstvo
 Za Evropsko skupnost
 Euroopan yhteisön puolesta
 För Europeiska gemenskapen
 Za Evropsku zajednicu
 За Европску заједницу
 Za Europsku zajednicu

За Босна и Херцеговина
 Por Bosnia y Herzegovina
 Za Bosnu a Hercegovinu
 For Bosnien-Herzegovina
 Für Bosnien und Herzegowina
 Bosnia ja Hertsegooviina nimel
 Για τη Βοσνία-Ερζεγοβίνη
 For Bosnia and Herzegovina
 Pour la Bosnie-et-Herzégovine
 Per la Bosnia-Erzegovina
 Bosnijas ir Hercegovinos vardu
 Bosnijas un Hercegovinas vārdā
 Bosznia és Hercegovina részéről
 Ghall-Božnja u Herzegovina
 Voor Bosnië en Herzegovina
 W imieniu Bośni i Hercegowiny
 Pela Bósnia e Herzegovina
 Pentru Bosnia și Herțegovina
 Za Bosnu a Hercegovinu
 Za Bosno in Hercegovino
 Bosnia ja Hertsegovinan puolesta
 För Bosnien och Herzegovina
 Za Bosnu i Hercegovinu
 За Босну и Херцеговину
 Za Bosnu i Hercegovinu

LISA

LEPINGU PROTOKOLL LIIKMESRIIKIDE KOHTA, KES EI KOHALDA TÄIELIKULT SCHENGENI ACQUIS'D

Liikmesriigid, kelle suhtes on Schengeni *acquis'* siduv, kuid kes ei väljasta veel Schengeni viisaid, sest ootavad nõukogu asjakohast otsust selle kohta, väljastavad ainult oma riigi territooriumil kehtivaid viisaid.

Need liikmesriigid võivad vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsusele nr 895/2006/EÜ ühepoolselt tunnustada oma riigist läbisõiduks Schengeni viisat ja elamisluba.

Kuna Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsust nr 895/2006/EÜ ei kohaldata Rumeenia ja Bulgaaria suhtes, teeb Euroopa Komisjon ettepaneku võtta vastu samalaadsed sätted ka nende riikide kohta, et võimaldada neil ühepoolselt tunnustada oma territooriumilt läbisõiduks Schengeni viisat, elamisluba või muid samalaadseid dokumente, mis on välja antud liikmesriikides, kes ei osale veel täielikult Schengeni alas.

ÜHISDEKLARATSIOON TAANI KOHTA

Lepinguosalised võtavad arvesse, et käesolevat lepingut ei kohaldata viisade väljastamise korra suhtes, mida kasutatakse Taani Kuningriigi diplomaatilistes ja konsulaaresindustes.

Seepärast on soovitatav, et Taani ning Bosnia ja Hertsegoviina ametiasutused sõlmiksid viivitamatult kahepoolse lühiajaliste viisade väljastamise lihtsustamise lepingu Euroopa Ühenduse ning Bosnia ja Hertsegoviina vahelise lepingu tingimustega samalaadsetel tingimustel.

ÜHISDEKLARATSIOON ÜHENDKUNINGRIIGI JA IIRIMAA KOHTA

Lepinguosalised märgivad, et käesolevat lepingut ei kohaldata Ühendkuningriigi ega Iirimaa suhtes.

Seepärast on soovitatav, et Ühendkuningriigi, Iirimaa ning Bosnia ja Hertsegoviina ametiasutused sõlmiksid kahepoolsed viisade väljastamise lihtsustamise lepingud.

ÜHISDEKLARATSIOON ISLANDI JA NORRA KOHTA

Lepinguosalised võtavad arvesse Euroopa Ühenduse ning Norra ja Islandi vahelisi tihedaid suhteid, toetudes eelkõige 18. mai 1999. aasta lepingule, milles käsitletakse nende riikide ühinemist Schengeni *acquis'* rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega.

Seepärast on soovitatav, et Norra, Islandi ning Bosnia ja Hertsegoviina ametiasutused sõlmiksid viivitamatult kahepoolsed lühiajaliste viisade väljastamise lihtsustamise lepingud Euroopa Ühenduse ning Bosnia ja Hertsegoviina vahelise lepingu tingimustega samalaadsetel tingimustel.

ÜHISDEKLARATSIOON ŠVEITSI KONFÖDERATSIOONI JA LIECHTENSTEINI KOHTA

(vajaduse korral)

Kui ELi, EÜ ja Šveitsi Konföderatsiooni vaheline leping Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis'* rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega ning käesoleva lepingu protokollid Liechtensteini kohta on jõustunud enne läbirääkimiste lõppu Bosnia ja Hertsegoviinaga, tehakse samalaadne deklaratsioon ka Šveitsi ja Liechtensteini kohta.

EUROOPA ÜHENDUSE DEKLARATSIOON, MILLES KÄSITLETAKSE VIISATAOTLEJATE JUURDEPÄÄSU TEABELE LÜHIAJALISTE VIISADE VÄLJASTAMISE KOHTA NING SELLE TEABE ANDMISE KORRA ÜHTLUSTAMIST

Tõdedes, et viisataotlejatele on oluline läbipaistvus, meenutab Euroopa Ühendus, et 19. juulil 2006 võttis Euroopa Komisjon vastu seadusloome ettepaneku sõnastada uuesti viisaid käsitlevad ühised konsulaarjuhised diplomaatilistele ja konsulaaresindustele. Ettepanekus käsitletakse tingimusi, mis kehtivad viisataotlejate juurdepääsu kohta liikmesriikide diplomaatilistele ja konsulaaresindustele.

Teabe esitamiseks viisataotlejatele peab Euroopa Ühendus vajalikuks võtta järgmised asjakohased meetmed:

- koostada taotlejate jaoks põhiteave viisade taotlemise korra ja tingimuste ning nende kehtivuse kohta;
- Euroopa Ühendus koostab miinimumnõuete loetelu, et Bosnia ja Hertsegoviina taotlejatele oleks tagatud ühtne ja ühesugune põhiteave ning neilt nõutaks põhimõtteliselt samasuguste täiendavate dokumentide esitamist.

Eespool nimetatud teavet, kaasa arvatud kohaliku konsulaarkoostöö raames akrediteeritud reisibüroode ja reisikorraldajate loetelu, levitatakse laialdaselt (konsulaatide teadetahvlil, voldikutena, veebilehtedel jne).

Liikmesriikide diplomaatilised ja konsulaaresindused annavad iga juhtumi puhul eraldi teavet Schengeni *acquis* raames olevate võimaluste kohta väljastada lühiajalisi viisaid lihtsustatud korras.

EUROOPA ÜHENDUSE DEKLARATSIOON, MILLES KÄSITLETAKSE TEENISTUSPASSI OMANIKE KOHTA KEHTIVA VIISANÕUDE LÄBIVAATAMIST

Arvestades, et teenistuspasside omanikud on vabastatud viisanõudest üksikute liikmesriikide ning Bosnia ja Hertsegoviina vahel enne 1. jaanuari 2007 sõlmitud kahepoolsete lepingute ja kokkulepetega, mida kohaldatakse pärast käesoleva lepingu jõustumist veel viie aasta jooksul, ilma et see piiraks asjaomaste liikmesriikide või Bosnia ja Hertsegoviina õigust denonsseerida sellised kahepoolsed lepingud või peatada nende täitmine kõnealuse viieaastase ajavahemiku jooksul, hindab Euroopa Ühendus teenistuspasside omanike olukorda hiljemalt nelja aasta jooksul pärast käesoleva lepingu kehtima hakkamist. Hindamise eesmärk on teha võimalikke asjakohaseid muudatusi käesolevasse lepingusse vastavalt artikli 14 lõikes 4 sätestatud korrale.

**EUROOPA ÜHENDUSE DEKLARATSIOON, MILLES KÄSITLETAKSE
LIHTSUSTUSI PERELIIKMETE JA HEAUSKSETE TAOTLEJATE PUHUL**

Euroopa Ühendus võtab arvesse Bosnia ja Hertsegoviina ettepanekut laiendada selliste perekonnaliikmete määratlust, kelle suhtes kohaldatakse lihtsustatud viisarežiimi, ning seda, kui oluliseks peab Bosnia ja Hertsegoviina sellesse kategooriasse kuuluvate isikute liikumise lihtsustamist.

Et lihtsustada liikmesriikides seaduslikult elavate Bosnia ja Hertsegoviina kodanikega perekonnasidemeid omavate laiendatud hulga isikute (eelkõige õed ja vennad ning nende lapsed) liikumist, kutsub Euroopa Ühendus liikmesriikide konsulaaresindusi üles kasutama kõiki ühenduse õigustikus ettenähtud võimalusi sellesse kategooriasse kuuluvatele isikutele viisade väljastamise lihtsustamiseks, sealhulgas eelkõige lihtsustama taotlejatelt nõutavate tõendavate dokumentide nõudeid, vabastama taotlejaid menetlemise tasust ja vajadusel väljastama neile mitmekordsed viisad.

Lisaks kutsub Euroopa Ühendus liikmesriikide konsulaaresindusi üles kasutama kõiki võimalusi, et lihtsustada viisade väljastamist heausksetele taotlejatele.
